

KOVÁCS LÁSZLÓ

TOTYA EMLÉKMISE

(Évközi 24. vasárnap, Irgalmas? Irgalmatlan?)

1. Ének

2. Köszöntelek Benneteket ezen a szeptemberi esti órán: Az Úr legyen veletek!

Ma Szegheő József (Totya) testvérünkre emlékezünk, halálának 2. évfordulóján.

A mai evangélium szívtelen szolgájával szemben az ő nagy szívét és szolgálatát köszönjük meg Istennek.

3. A magunk részéről pedig vizsgáljuk meg lelkiismeretünket és bánjuk meg bűneinket, hogy tiszta szívvel ünnepelhesünk ezen a jézusi szeretetlakomán... Szeressen minket irgalmas szívével a mindent adó Isten, bocsássa meg bűneinket és vezessen a megbocsátó szeretet Útján.

4. Ének: Kyrie... Gloria...

5. Imádkozzunk! Istenünk, aki szerető szívet adott nekünk, add, hogy soha ne tagadjuk meg szeretetünket senkitől, még ellenségeinktől sem, aki élsz és szeretsz...

6. Evangélium Mt. 18, 21- 35.

Akkor Péter odament hozzá, és ezt kérdezte tőle: „Uram, hányszor vétkezhet ellenem az én atyámfia úgy, hogy én megbocsássak neki? Még hétszer is?” Jézus így válaszolt: „Nem azt mondom neked, hogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is. Ezért hasonló a mennyek országa egy királyhoz, aki számadást akart tartani szolgálóival. Amikor hozzákezdett, vittek eléje egy szolgát, aki tízezer talentummal volt adósa. Mivel nem volt miből fizetnie, megparancsolta az úr, hogy adják el őt és feleségét, gyermekeit és mindenét, amije van, és fizessen. A szolga erre leborult előtte, és így esedezett: Légy türellemmel hozzám, és mindent megfizetek neked. Az úr pedig megszánta a szolgát, elbocsátotta, és elengedte az adósságát. Amikor azonban eltávozott az a szolga, öszszetalálkozott egyik szolgatársával, aki száz dénárral tartozott neki. Megragadta, fojtogatni kezdte, és ezt mondta neki: Fizesd meg, amivel tartozol! Szolgatársra ekkor leborult előtte, és így kérlelte: Légy türellemmel hozzám, és mindent megfizetek neked. De az nem engedett, hanem elmenve börtönbe vettette őt, amíg meg nem fizeti tartozását. Amikor szolgatársai látták, hogy mi történt, nagyon felháborodtak. Elmentek, és jelentették uruknak mindazt, ami történt. Akkor magához hívatta őt ura, és így szólt hozzá: Gonosz szolga, elengedtem minden tartozásodat, mivel könyörögtél nekem. Nem kellett volna-e neked is megkönyörülnöd szolgatársadon, amint én is megkönyörültem rajtad? Ekkor haragra lobbant ura, és átadta őt a hóhéroknak, amíg meg nem fizeti neki az egész tartozást. Így tesz majd az én mennyei Atyám is veletek, ha szívetekből meg nem bocsátotok, mindenki az ő atyjafiának.”

7. Irgalmas, vagy irgalmatlan az Isten? A felolvasott rész alapján mit kell mondanunk? És mit kell tennünk?

1) A szívtelen szolga

A szívtelen szolga története alapján azt kell mondanunk, hogy az Isten (a mennyei Atya!) irgalmas is, és irgalmatlan is. Mert úgy tűnik, hogy a megbocsátásnak is van határa.

Ha belegondolunk a történetbe, mi magunk is ezt állapíthatjuk meg. Vértelmezés az említett szolga viselkedése. Elképzelhetetlen tartozásról van szó a történetben. Egy talentum 6.000 dénár. Egy dénár egy munkás egy napi bére. Tízezer talentum tízezerszer hatezer munkanapi bér. (Heródes éves bevétele állítólag 600 talentum volt). Tekintsünk el a történet túlzásától (mely tulajdonképpen Isten végtelen jóságáról szól), és hasonlítsuk össze a másik szolga tartozásával, aki csak 100 dénárral tartozott (száz napi bér).

Óriási a különbség! És hihetetlen, amit művel a hálátlan és szívtelen szolga! Mit tesz? Miután az úr minden adósságát elengedte, fojtogatni kezdi az ő adósát és börtönbe juttatja őt, amíg meg nem fizeti az ő 100 dénárját. Micsoda alávalóság! Az ilyen és hasonló történetek halatán felforr az ember vére, és azt kívánja, hogy kapjon százszoros büntetést az ilyen szemét ember. Fel kell jelenteni, meg kell büntetni, börtönbe kell vetni. Megérdemli!

A történetbeli embert fel is jelenti társai és bizony az úr vére is felforr. Magához rendeli a szolgát, és miután kioktatja az irgalmasságból, átadja őt a hóhéregeknek, hogy tömlöcbe vessék, míg meg nem fizeti minden tartozását. Milyen indokkal? Mert nem értette meg, hogy ha ő elengedte a hatalmas tartozását, neki is hasonlóképpen kellett volna cselekednie.

A történethez - Máté szerint - Jézus azt a kommentárt fűzi, hogy „így tesz majd veletek mennyei Atyám is, ha mindegyiktek szívből meg nem bocsát testvérének”.

Tulajdonképpen meg tudom érteni az evangélium szerkesztőjét, hogy ezt a mondatot adta Jézus szájába. Az ember igazságérzete ezt a mondatot diktálja bennünk is. Más kérdés, hogy közben nem veszi, és nem vesszük észre, hogy önellentmondásba kerül és kerülünk akkor, ha egyszerre állítjuk Isten végtelen irgalmasságát és kegyetlen, irgalmatlan megtorló büntetését.

Az Isten csak szerető, irgalmas Isten lehet, mert ha irgalmatlanul büntet, nem lehet szeretet Isten. A bűn tudjuk, hogy magában rejti büntetését, amit még az Isten sem tud megváltoztatni. De a bűnöst segíteni kell, jobban kell szeretni, hogy megtérjen és éljen!

2) A nagyszívű szolga

Hála Istennek, mi talán kevés ilyen hálátlan és szívtelen embert ismerünk és ismertünk életünk folyamán, de sok nagy szívű szolgát ismerhettünk meg különösen a mi Bokrunkban. Ilyen volt József testvérünk, Totya is.

Totyát közelebről a szegedi BNT szervezésekor ismerem meg. Megtudtuk tőle is, hogy súlyos beteg: rákos. A Tábor után (talán annak jutalmaként?!) felkerült Budapestre.

Itt a Bokor eszményeit nem csak elméletben vállalva, hanem a Bokor életébe minden erejével bekapcsolódott. Sőt erőn felül is!

Nem tudtunk tőle olyat kérni, amit azonnal és tiszta szívből ne vállalt volna. Próbált mindenkinek mindene lenni. Próbált a Bokornak a Rendben is lehetőségeket találni.

Nagy szívére jellemző, hogy senkire nem tudott igazán haragudni. A Gyökérben nem egyszer volt nézetkülönbségünk, de ő soha nem volt bántó. Jóságból, irgalmaságból, megbocsátásból igazi példa volt.

Áldozatvállalása mindent felülmúló. Halálos betegen is eljött a közösségi találkozóra. Ott ült mellettem öt órát, és láttam, mennyire nehéz neki, de nem volt hajlandó hazamenni.

Pár nappal azután „elment”: Hazament!

Számomra nem kétséges, hogy nagyszívű szolgálóját örömmel fogadta az Úr. Ahogy egy másik talentumos történetben olvassuk. Az életében talentumait kamatoztató szolgálójának ezt mondja az Úr: „*Jól van te hűséges, derék szolgáló, mivel a kevésben hű voltál, sokat bízok rád: Menj be Urad örömébe!*” (Mt. 25, 21).

--- Mi pedig csak annyit mondhatunk: Totya, köszönet Érted és hála!

***

Röpülj, hajóm,
Nincs víz.

Sírni tud a szó,
magától is. - Ha tudod:
mosolyra tanítsd.

Egészen biztos,
hogy előbb-utóbb ez vagy
az lesz, így vagy úgy.

A más élete
Hozzá-szólhatok;
bele-: nem.

Pár percet itt tölt,
hogy utóbb időtlenül
hiányozhasson.

(Fodor Ákos)

***

ELMÉLKEDÉS

A hagyományos bibliamagyarázat általában szembe állítja a Mária által képviselt lelki dolgokkal való törődést, a Márta által képviselt tevékenységgel, és azt mondja, hogy a lélek gondozása előbbre való a test gondozásánál.

Egy holland festő képén, Jan Vermeer: Krisztus Márta és Mária Házában, nem érzékelhető ez a szembeállítás. Mindkét lány Jézus szavait issza. Mária nyugodt figyelemmel, Márta pedig lázas tevékenységét megszakítva. Az evangélium olvasása révén úgy kerülhetünk közelebb az Úrhoz, hogy beleéljük magunkat egy-egy jelenetbe, mintha mi volnánk az ott lévő személy. Egy ilyen beleélés során éppen úgy lehetünk olyanok, mint Mária, aki csüng Jézus szaván, és lehetünk olyanok, mint Márta, aki szabadon el meri mondani minden gondolatát, még a legjelentéktelenebbeket is.

Uram, nem törődöl vele, hogy húgom elnézi, hogy egyedül szolgáljalak ki? "

" Márta, Márta, sok mindenre gondod van, és sok minden nyugtalanít, pedig csak egy a szükséges. Mária a jobbik részt választotta, nem is veszíti el soha. Vermeer festményén ezt az egyenlőséget lehet érzékelni: mindkét lány egyforma figyelemmel, egyforma szeretettel figyel Jézusra. Noha az evangélista szerint Márta méltatlankodva tett megjegyzést a húgára, van tapasztalatunk a méltatlankodás játékos formájáról és van a méltatlankodás rosszálló formájáról is. A festményen semmi jele a rosszállásnak. Ez a két lánytestvér nagy, nagy szeretettel van egymás iránt is és Jézus iránt is, csak szeretetüket másképp fejezik ki.

Mint ahogy Jézus válaszában sincs semmi elmarasztaló Márta tevékeny szeretete felé. Nem mondja, hogy hagy abba a vendéglátást, hanem elfogadja Márta szolgálatát.

Ez a történet rólunk is szól! Mindegyikünk más természettel rendelkezik. A lényeg, hogy Jézust keressük és ne önmagunkat Jézusra tekintünk, mint ahogy a festményen mindkét lány rá tekint.

A két nővér, Mária és Márta alakja jelképe az imádságos, szemlélődő életmódnak, illetve a szolgáló szeretetnek.

Babka (Diósjenő BK)